

موسسه حقوقی آوای عدالت سروش

قانون موافقتنامه همکاری در خصوص آب و هواشناسی دریای خزر

۱۳۹۴/۶/۱۵

شماره ۵۵۹/۴۱۸۹۱ - - -

حجت الاسلام والمسلمین جناب آقای دکتر حسن روحانی

ریاست محترم جمهوری اسلامی ایران

عطف به نامه شماره ۵۱۳۵۳/۱۵۴۴۷۱ مورخ ۱۳۹۳/۱۲/۱۷ در اجرای اصل یکمصد و بیست و سوم (۱۲۳) قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران قانون موافقتنامه همکاری در خصوص آب و هواشناسی دریای خزر که با عنوان لایحه به مجلس شورای اسلامی تقدیم گردیده بود، با تصویب در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ ۱۳۹۴/۵/۱۸ و تأیید شورای محترم نگهبان، به پیوست ابلاغ می گردد.

رئیس مجلس شورای اسلامی - علی لاریجانی

۱۳۹۴/۶/۲۱

شماره ۷۷۱۰۹

وزارت راه و شهرسازی

در اجرای اصل یکمصد و بیست و سوم قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران به پیوست «قانون موافقتنامه همکاری در خصوص آب و هواشناسی دریای خزر» که در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ هجدهم مردادماه یکهزار و سیصد و نود و چهار مجلس شورای اسلامی تصویب و در تاریخ ۱۳۹۴/۶/۴ به تأیید شورای نگهبان رسیده و طی نامه شماره ۵۵۹/۴۱۸۹ مورخ ۱۳۹۴/۶/۱۵ مجلس شورای اسلامی واصل گردیده، جهت اجرا ابلاغ می گردد.

با توجه به اصل یکمصد و بیست و پنجم قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران اجرای مفاد موافقتنامه منوط به انجام تشریفات امضا سند، نزد امین اسناد و ترتیبات مندرج در ماده (۱۴) موافقتنامه می باشد.

رئیس جمهور - حسن روحانی

قانون موافقتنامه همکاری در خصوص آب و هواشناسی دریای خزر

ماده واحده - موافقتنامه همکاری در خصوص آب و هواشناسی دریای خزر مشتمل بر چهارده ماده به شرح پیوست تصویب و اجازه تسلیم اسناد آن داده می شود.

تبصره - در اجرای مواد (۸)، (۹)، (۱۰) و (۱۴) این موافقتنامه رعایت اصول یکمصد و سی و نهم (۱۳۹) و هفتاد و هفتم (۷۷) قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران الزامی است.

بسم الله الرحمن الرحيم

موافقتنامه همکاری در خصوص آب و هواشناسی دریای خزر

دولت‌های جمهوری آذربایجان، جمهوری اسلامی ایران، جمهوری قزاقستان، فدراسیون روسیه و ترکمنستان که از این پس «طرف‌ها» خوانده می شوند؛

نظر به تمایل برای توسعه همه جانبه روابط دوستانه و حسن همجواری؛

با توجه به منحصر به فرد بودن طبیعت دریای خزر، منابع طبیعی قابل توجه و امکانات بالقوه اقتصادی و استفاده بهینه از آن که از اهمیت فوق‌العاده ای برای توسعه پایدار طرف‌ها برخوردار است؛

با در نظر گرفتن شرایط خاص آب و هواشناسی دریای خزر که ناشی از نوسانات دوره‌ای سطح آب دریای خزر می‌باشد و همچنین افزایش فعالیت‌های اقتصادی در حوزه آن که نیاز به تلاش‌های مضاعف سازمان‌های ملی آب و هواشناسی طرف‌ها (از این پس «سازمان‌ها» نامیده می شوند) به منظور تامین نیازهای روزافزون فعالیت آب و هواشناسی و پشتیبانی از آن؛

با ابراز نگرانی از آثار جهانی و منطقه‌ای تغییرات احتمالی آب و هوا که می تواند موجب تأثیرات منفی در وضعیت دریای خزر شود؛

با توجه به اهمیت کنوانسیون چهارچوب حفاظت از محیط زیست دریایی دریای خزر (کنوانسیون تهران) به عنوان یکی از سازوکارهای توسعه همکاری های منطقه ای بین طرف‌ها؛

با تأکید بر ضرورت ایجاد و توسعه سامانه منطقه ای برای دستیابی به اطلاعات آب و هواشناسی در دریای خزر و تبادل آن به منظور تسهیل در حل مشکلات اقتصادی، اجتماعی و زیست محیطی در منطقه؛

با ابراز اراده برای انسجام تلاش ها و سازماندهی همکاری نزدیک طرف‌ها در زمینه آب و هواشناسی دریای خزر؛

با توجه به تجارب همکاری بین المللی در زمینه آب و هواشناسی به دست آمده در سایر پهنه های آبی، از جمله همکاری فراهم شده توسط سازمان جهانی هواشناسی و کمیسیون بین دولتی اقیانوس شناسی یونسکو؛

در موارد زیر توافق نمودند:

ماده ۱- از نظر این موافقتنامه، اصطلاحات زیر به کار می روند:

«وضعیت دریای خزر»: مجموعه‌ای از ویژگی های آب و هواشناسی (هواشناسی، اقیانوس شناسی و آب شناسی) در توصیف

پدیده ها و فرآیندهای فیزیکی که در دریای خزر و در دهانه های رودخانه های ورودی به دریای خزر در مقیاس های زمانی از چند ساعت تا چند دهه رخ می دهد؛

«دیده بانی های وضعیت دریای خزر»: اندازه گیری ها و دیده بانی های بصری از مجموعه ویژگی های آب و هواشناسی در توصیف پدیده ها و فرآیندهای فیزیکی که در دریای خزر و در دهانه های رودخانه های ورودی به دریای خزر رخ می دهد؛

«شبکه دیده بانی»: سامانه ای متشکل از واحدهای دریایی ثابت و سیار (شناور) جهت دیده بانی های وضعیت دریای خزر؛

«اطلاعات در مورد وضعیت دریای خزر»: داده های واقعی (به طور مستقیم در لحظه معین زمانی مشاهده می شود) و تفصیلی (رژیمی و اقلیمی) از دیده بانی ها و پیش بینی های وضعیت دریای خزر؛

«دستیابی به اطلاعات وضعیت دریای خزر»: فعالیت در زمینه دیده بانی وضعیت دریای خزر، جمع آوری و پردازش داده های دیده بانی به منظور دستیابی به داده های تفصیلی (رژیمی و اقلیمی) و پیش بینی های وضعیت دریای خزر؛

«سامانه منطقه ای برای کسب و تبادل اطلاعات وضعیت دریای خزر»: ترکیبی از شبکه ها و امکانات دیده بانی، پردازش و پخش اطلاعات وضعیت دریای خزر متعلق به کشور طرفها.

ماده ۲- اهداف این موافقتنامه، ایجاد و توسعه سامانه یکپارچه منطقه ای برای دستیابی به اطلاعات وضعیت دریای خزر و تبادل آن به منظور تامین ایمنی حیات و توسعه پایدار فعالیت های اقتصادی در دریا می باشد.

ماده ۳- طرفها برای نیل به اهداف این موافقتنامه، موارد زیر را انجام خواهند داد:

حصول اطمینان از کارکرد و توسعه شبکه های دیده بانی ملی از جمله ایستگاهها و پایگاههای مستقر در سواحل، جزایر و دهانه رودخانه ها، در صورت لزوم احداث ایستگاهها و یا پایگاههای جدید؛

اعمال استانداردهای بین المللی شناخته شده سازمان جهانی هواشناسی / کمیسیون بین دولتی اقیانوس شناسی و سازمان آموزشی، علمی و فرهنگی سازمان ملل متحد (یونسکو) برای روشهای دیده بانی ویژگی های آب و هواشناسی، توافق در خصوص سامانه های مرجع، انتخاب معیارها و مقرر نمودن دیگر قواعد پایه، هماهنگ کردن دستورالعمل های ملی برای عملیات آب و هواشناسی در ایستگاهها و پایگاههای دریایی و ساحلی؛

ایجاد الزامات یکپارچه برای سامانه های ملی در زمینه جمع آوری، ذخیره سازی و پخش اطلاعات مربوط به وضعیت دریای خزر؛

تهیه اطلاعات مرجع حاوی داده های تفصیلی (رژیمی و اقلیمی) در مورد وضعیت دریای خزر؛

طراحی و گردآوری پایگاه داده های دیده بانی ویژگی های مربوط به وضعیت دریای خزر؛

تعیین اصول اولیه سامانه مشترک اطلاعات زمینی که نشان دهنده اطلاعات وضعیت دریای خزر باشد؛

ارتقای روشهای پیش بینی وضعیت دریای خزر از جمله پیش بینی های نوسانات سطح آب دریای خزر با فاصله زمانی متفاوت؛

ارتقای روشهای ارزیابی و تجزیه و تحلیل جامع اجزای تشکیل دهنده تراز آب دریای خزر از جمله شارها در لایه های مرزی جو و دریا؛

هماهنگی میان طرفها در خصوص اقدامات لازم جهت آموزش و دانش افزایی کارکنان در زمینه آب و هواشناسی دریای خزر.

ماده ۴- فعالیت های طرفها در نیل به اهداف و اجرای مفاد این موافقتنامه، با تأسیس کارگروه هماهنگی آب و هواشناسی دریای خزر (که از این پس «کارگروه» نامیده می شود) هماهنگ می گردد.

کارگروه موظف است:

الف - برنامه منسجم بین دولتی در زمینه آب و هواشناسی دریای خزر را که از این پس برنامه نامیده می شود، تدوین و تصویب نماید؛

ب - تلاشهای طرفها را در اجرای این موافقتنامه و برنامه، هماهنگ و یکپارچه نماید؛

پ - در زمینه فعالیت های خود به طرفها اطلاع رسانی نماید؛

ت - توصیه هایی را درخصوص اقدامات مورد نیاز برای نیل به اهداف این موافقتنامه جهت بررسی به طرفها ارائه نماید؛

ث - همکاری بین سازمان های طرفها و شرکتهایی که در دریای خزر فعالیت می کنند و همچنین با سازمان ها و برنامه های بین المللی علاقمند به اجرای برنامه در نیل به اهداف این موافقتنامه را ترغیب نماید؛

ج - دیگر موارد مربوط به اجرای مفاد این موافقتنامه را بررسی نماید؛

چ - بر اجرای این موافقتنامه به صورت مستمر نظارت نماید.

ماده ۵- هر طرف یک نماینده (از کارکنان سازمان طرفها) را به کارگروه معرفی می کند. کارشناسان و مشاوران می توانند نماینده هر طرف را در جلسات کارگروه همراهی کنند. تصمیمات کارگروه به اتفاق آرا اتخاذ می شود.

رئیس و معاون کارگروه برای یک دوره دو ساله به صورت چرخشی براساس ترتیب حروف الفبای انگلیسی نام کشور طرفها منصوب می شوند.

میزبانی جلسات کارگروه همه ساله در قلمرو یکی از طرفها طبق ترتیب حروف الفبای انگلیسی برگزار می شود. جلسات فوق العاده می تواند بنا به درخواست یکی از اعضای کارگروه که مورد پذیرش بقیه اعضا قرار گیرد، برگزار گردد.

کارگروه برای انجام وظایف خود، آیین کار و مقررات مالی را تصویب می کند که با قوانین داخلی طرفها در تناقض نخواهد بود.

زبانهای رسمی کارگروه، زبانهای رسمی کشور طرفها و همچنین زبان انگلیسی است. زبانهای کاری کارگروه، روسی و انگلیسی خواهد بود.

وظایف دبیرخانه کارگروه توسط سازمان های طرفی اجرا می شود که نماینده آن رئیس کارگروه است.

ماده ۶ - هر طرف هزینه‌های مربوط به مشارکت خود در اجرای این موافقتنامه و برنامه را عهده دار می‌شود. منابع مالی اضافی اختصاص یافته توسط سازمان‌ها و شرکت‌های بین‌المللی ذی‌نفع، براساس موافقتنامه‌های خاص، مورد استفاده قرار خواهند گرفت.

ماده ۷- حفظ و انتقال حقوق مالکیت معنوی مربوط به نتایج کار مشترک به دست آمده در چهارچوب همکاری‌های طرف‌ها بر اساس این موافقتنامه، طبق قوانین طرف‌ها و تعهدات آنها به موجب معاهدات بین‌المللی حاکم در خصوص مالکیت معنوی تضمین می‌شود.

ماده ۸- اختلاف‌های بین طرف‌ها درخصوص تفسیر و اجرای مفاد این موافقتنامه، از طریق مذاکره و مشورت حل و فصل می‌گردد.

ماده ۹- هیچ یک از مفاد این موافقتنامه به گونه‌ای تفسیر نخواهد شد که پیش‌داوری نسبت به نتایج مذاکرات مربوط به وضعیت حقوقی دریای خزر تلقی شود .

ماده ۱۰- هر طرف می‌تواند اصلاحاتی را در مورد این موافقتنامه پیشنهاد نماید. چنین اصلاحاتی با تصمیم طرف‌ها به اتفاق آرا تصویب می‌شود. اصلاحات این موافقتنامه طبق ماده (۱۴) این موافقتنامه، لازم‌الاجرا می‌شود.

ماده ۱۱- هیچ گونه قید تحدید تعهدی برای این موافقتنامه در نظر گرفته نخواهد شد.

ماده ۱۲- جمهوری اسلامی ایران، امین اسناد این موافقتنامه می‌باشد. امین اسناد، تاریخ لازم‌الاجرا شدن این موافقتنامه و همچنین دریافت اطلاعاتی‌های کتبی طرف‌های مربوط درخصوص تکمیل تشریفات داخلی مقرر برای لازم‌الاجرا شدن آن را به طرف‌ها اطلاع می‌دهد.

ماده ۱۳- این موافقتنامه در یک نسخه اصلی تنظیم و نزد امین اسناد تودیع خواهد شد. متون موافقتنامه به زبانهای آذربایجانی، فارسی، قزاقی، روسی، ترکمنی و انگلیسی از اعتبار یکسان برخوردارند. در صورت بروز اختلاف، طرف‌ها به متن انگلیسی رجوع خواهند کرد.

ماده ۱۴- این موافقتنامه نود روز پس از تاریخ دریافت آخرین اطلاعاتی کتبی توسط امین اسناد از طریق مجاری دیپلماتیک درخصوص طی تشریفات داخلی مورد نیاز طرف‌ها برای لازم‌الاجرا شدن آن، لازم‌الاجرا خواهد شد.

هر یک از طرف‌ها می‌تواند با اعلام کتبی به امین اسناد، از عضویت در این موافقتنامه خارج شود. این موافقتنامه برای آن طرف، تا انقضای دوازده ماه پس از تاریخ دریافت اطلاعاتی مزبور توسط امین اسناد کماکان لازم‌الاجرا می‌باشد.

این موافقتنامه در شهر آستراخان در تاریخ ۷ مهر ماه ۱۳۹۳ شمسی برابر با ۲۹ سپتامبر ۲۰۱۴ میلادی امضا گردید.

از طرف دولت جمهوری آذربایجان

از طرف دولت جمهوری اسلامی ایران

از طرف دولت جمهوری قزاقستان

از طرف دولت فدراسیون روسیه

از طرف دولت ترکمنستان

قانون فوق مشتمل بر ماده واحده و یک تبصره منضم به متن موافقتنامه، شامل مقدمه و چهارده ماده در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ هجدهم مردادماه یکهزار و سیصد و نود و چهار مجلس شورای اسلامی تصویب شد و در تاریخ ۱۳۹۴/۶/۴ به تایید شورای نگهبان رسید.

رئیس مجلس شورای اسلامی - علی لاریجانی/

منبع : سایت مجلس شورای اسلامی